

Tevbe ve Zikir Pratiđi

Bismillâhirrahmânirrahîm

el-Hamdülillahi rabbi'l-âlemîne alâ külli hâlin ve fî külli hîn ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahibihî ve men-tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîn. Emma ba'd;

Allah'ın *celle celâlühü* selamı, rahmeti, bereketi, üzerinize olsun.

Önce beraberce bir tevbe ve istiğfarla başlayalım:

Estağfirullah Estağfirullah Estağfirullah Estağfirullah Estağfirullah, el-Azîm el-Kerîm e'r-Rahîm ellezi lâ ilâhe illa hû el-Hayye'l-Kayyûm ve etûbü ileyh ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirate ve'l-hidâyete lenâ innehû hüve't-tevvâburrahîm. Tevbete 'abdin zâlimin li-nefsihi lâ yemlikü li-nefsihî mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûrâ.

Allahümme ente rabbî lâ ilâhe illâ ente halaktenî ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike me's-teta'tu eüzübike min-şerri mâ

sana'tü ebû'üleke bi-ni'metike aleyye ve ebûü bi-zenbî fağfirli fe-innehû lâ yağfiru'z-zunûbe illâ ente.

Allah hatasını anlayıp yanlış yoldan doğru yola dönen kulları sever. Ve böyle bir samimi dönüş, eski bütün suçların, kusurların, günahların affına sebep olur. Tevbe-i nasuh, eski günahların affına sebep olur. Sanki gayrimüslim iken İslâm'a girmiş insanların durumu da öyle. O da *eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne muhammeden 'abdühû ve rasûlühû* deyip İslâm'ın dairesine girince onun da bütün günahları siliniyor ve hayata yeniden başlamış gibi defter-i âmâli temiz olarak eline veriliyor. Evvelki suçlarından dolayı muahaze edilmiyor.

a. Tasavvufa Giriş

O bakımdan tasavvufa giriş de böyledir. Çünkü insanın gaflet veyahut havâilik ya da nefse tebeyyet, dünyaya dalmak gibi hallerden Allah'ın sevdiği, razı olduğu hale dönmesi olmuş oluyor.

Tevbesinde sadakat gösterenlere Allah eski günahlarının hesabını sormaz, afv u mağfiret

eder. Böylece tevbe-i nasuh kişi için çok önemli bir dönüm noktası olmuş oluyor.

Tabii kul hakları müstesnadır. Kulların haklarını sahiplerine mutlaka vermek lazım gelir. Siz de öyle yapın. Üzerinizde kul hakları varsa sahiplerine verin. Ayrıca namaz, oruç ibadet borçları da silinmez. Onlar âhirette, kılınmadan, ödenmeden âhirete gidildiği takdirde, çok cezalara çarpılmaya sebep olacağından onları da burada ödemek gerekir.

Demek ki tasavvufa intisab eden bir kimse; "Ben artık bundan sonra iyi bir müslüman olmak istiyorum." diye karar vermiş ve yönünü Allah'ın sevdiği istikamete çevirmiş, Allah'ın rızası yoluna ayak basmış oluyor. Böyle katî bir dönüş günahlarının affına sebeptir ama kul haklarını da verecek, ibadet borçlarını da ödeyecek.

Ayrıca biz devamlı abdestli gezmeyi de tavsiye ediyoruz. Çünkü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* böyle hareket etmenin sevabını bildirmiş. Hayrının, bereketinin olacağını hadîs-i şerîflerle bildirmiş. Onun için derviş, aynı za-

manda daima ölüme hazırlıklı müslüman demektir. Hazır olan, yani; "Haydi bakalım hayatın bitti, âhirete gel, dön Rabbine." denildiği takdirde, hemen dönebilecek kadar hazır olan kimse demektir. O bakımdan devamlı abdestli olmanız da tavsiye edilmiştir.

Bunu yapmaya çalışın.

Her gün zikir vazifelerinizi yapın. Çünkü zikir vazifeleri hem çok kolay, hem çok şerefli, çok sevaplı ibadetlerdir. Çünkü kolaydır, herhangi bir gayret istemez; hasta, ihtiyar, felçli, yatalak insan dahi zikir yapabilir. Şuuru yerinde olan herkes zikir yapabilir, o bakımdan çok kolaydır.

Sevabı çok büyüktür. Çünkü bir kez Allah dese aşk ile günahları hazan yaprağı gibi dökülür. Şu Bursa'daki Süleyman Çelebi merhumun *Mevlid*'inde söylediği gibi. Daha fazla söyledikçe onlar fazilet olur, sevap olur, feyiz olur, bereket olur.

[Zikrin] şerefi çok yüksektir. Çünkü kul Allah'ı zikrederken Allah da kulunu zikreder. *Fez-kürûnî ezkürküm*¹ âyet-i kerîmesine göre ve bazı hadîs-i kutsîlerde; "Ben, beni zikredenin yanında olurum, yanı başında, meclisinde bulunurum." buyurulması dolayısıyla bunun, bu şerefin hasıl olduğu kesin.

Onun için günlük zikirlerinizi gününüzün muayyen bir zamanında yapiverin. Sabah veya akşam, gece veya gündüz yaparsınız. Farkı yoktur, her zaman olabilir, yalnız günün bazı kıymetli zamanları vardır. Onları da bilmek lazımdır.

O kıymetli zamanların birisi, gecenin son kısımlarıdır, sahur vakitleridir, yani imsak kesilmezden önceki birkaç saattir. Bu vakitte göğün kapıları açıldığı için zikir yapmak da, dua etmek de, ibadet etmek de çok sevaplıdır. Mümkünse insan, tabii o vakitte yapabilirse yapmaya çalışmalı.

Sonra sabah namazıyla güneşin doğmasından sonraki işrak vakti arası. Yani sabah namazını

¹ 2/Bakara, 152.

kıldıktan sonra güneşin doğmasından yarım saat kadar geçinceye kadarki zaman çok kıymetlidir ve insan o vakitte Kur'an okur, zikir yaparsa çok büyük sevaba sahip olur.

Bir de ikindi namazından sonra güneşin batışına kadarki zaman çok sevaplıdır. Orada da güneş batıyor, yeni bir gün. Bir gün bitiyor, artık akşam namazıyla yeni bir sayfa açılacak. Güneşin batmasıyla eski gün tamamen gitmiş olacak. O bakımdan o vakit de çok kıymetlidir. Mümkünse insan o vakitte de Cenâb-ı Hakk'a zikirde, dua, münâcât ve niyazda olmaya çalışmalı.

Bu üç kıymetli vakti değerlendirebilerseniz değerlendirirsiniz ama günlük zikrinizi bunların dışında da yapabilirsiniz.

Sonra zikri nasıl yapacağınız meselesine gelince:

b. Günlük Zikre Nasıl Başlanır?

Eğer bir hastalığınız, mazeretiniz yoksa kibleye doğru diz çökerek oturursunuz. Gözünüzü kapatırsınız evvela 25 defa *estağfirullah* dersiniz, Allah'tan affınızı talep edersiniz. Çünkü her an bilmeyerek çeşitli hatalar işlemekteyiz.

Sonra bir *Fâtiha* üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup bunu Peygamber Efendimiz'e ve Peygamber Efendimiz'den bize kadar gelmiş geçmiş mürşitlerimizin, pirlerimizin, şeyhlerimizin ruhlarına, maneviyat yolunun büyükleri olan efendilerimizin, hocalarımızın, ruhlarına hediye edersiniz. Onların manevî yardımlarını, himmet ve teveccühlerini talep ve niyaz edersiniz.

Onların yardımları haktır, vuku bulur, vuku buluyor. Gerçekten insan onlara ihlas ile talebe olursa, onların yolunda ihlas ile yürürse, o evliyaullahın da tasarrufâtı, tesirâtı ve himmetlerine insan nail olur.

Sonra gözünüz kapalı ölümü düşünürsünüz ki buna biz "râbıta-i mevt yapmak" deriz. Bizim yolumuzda adı budur. Ölümü düşünmek, ölümden sonrasını düşünmek, kabri düşünmek, kabirden sonraki halleri düşünmek, kıyameti düşünmek, mahkeme-i kübrayı düşünmek, sıratı düşünmek, mizanı, cenneti, cehennemi düşünmek... Ehli cennetin nasıl sevinerek cennete gittiğini, ehli cehennemnin de nasıl pişman ve perişan, mahv ve kahır olduğunu düşünmek...

Bunları düşünüp nefsinize dersiniz ki;

"Bak, bu hayat fani! Sen de bir gün mutlaka öleceksin. Ölmeden evvel aklını başına topla, Allah'ın sevgili kulu olmaya gel, günahlardan vazgeç! İnsanın nefse ve şeytana uymaması lazım. Dünyanın zevklerine, telaşına kapılıp âhirete müteallık vazifelerini ve kulluk görevlerini unutmaması lazım. Bunları unutma ey nefsim! Hayatının kıymetini bil! Burada pişman olacak şekilde ömür geçirirsen âhiretteki pişmanlığın faydası olmaz." diye nefsinize nasihat etmeniz gerekiyor.

İnsanın böyle ölümü düşünüp, bu tefekkürleri yapıp nefesine böyle hitap etmesi, nefsinin islahına, kalbinin nurlanmasına, feyzinin çok olmasına ve tasavvufta, tarikatta ilerlemesine vesile olacağından çok önemlidir. Onun için zikre oturunca rabıta-i mevt denilen bu ölümü düşünme işini güzelce yapınız.

İkinci yapacağınız şey "râbıta-i mürşit"tir. Gözünüzü kapatıp bizi, hocalarımızla karşınızda göz önüne getirin. İnsanın böyle evliyaullah büyüklere râbıta yapması, kendisinin gönül

âleminden çok feyiz almasına sebep olur. Yaptığı zikrin tadını duyar, feyzini alır ve tasavvufta ilerler, sonunda inşallah daha güzel makamlara ulaşır. O bakımdan râbıta-i mürşit denilen, böyle mürşidiyle manevî beraberliği de sağlamalı. Çünkü evliyaullahın öyle bir tasarruf hali vardır ki mekan ve mesafe bahis konusu olmadan böyle râbıta yapanlarla evliyaullahların irtibatları olur.

Sonra gözünüz yine kapalı kalbinize başınızı eğersiniz. Kalbinizi iç âleminizin kapısı penceresi gibi düşünürsünüz. İç âleminizi de uçsuz bucaksız, işte gözünüzü kapattığınız zaman karşınızda olan arş-ı âlâya kadar uzanan, tarifsiz genişlikteki manzara olarak düşünürsünüz. Bu manzara içinde Allah'ın huzurunda olduğunuzu düşünerek Allah'a boyun büküp yalvarırsınız;

"Yâ Rabbi! Yeri, göğü yaratan sensin, ben senin kulunum, sana güzel kulluk etmiyorum, etmek istiyorum. Eski kusurlarımdan, hatalarımdan, isyanlarımdan mahcubum. Beni affeyle, bana yardım eyle, tevfikini refik eyle de güzel bir kulun olabileyim, güzel bir şekilde sana ibadet

edebileyim yâ Rabbi!” diye ona yardım talebiyle böyle münacaat eder, niyaz eylersiniz. Çünkü her türlü yardım ve destek ondandır.

Ondan sonra zikirlerinize başlarsınız.

Evvela 100 defa *estağfirullah* çekin ki hadîs-i şerîflerde vardır, Peygamber Efendimiz’in de kendisinin yaptığı bir zikirdir bu. 100 defa *estağfirullah* yani; “Beni afv u mağfiret eyle yâ Rabbi, günahlarımı bağışla yâ Rabbi, ört kusurlarımı, gösterme, sil yâ Rabbi!” demiş oluyor insan.

Sonra 100 defa *lâ ilâhe illallah* dersiniz. Hani Peygamber Efendimiz[’in] Miraç gecesi Ümmü Hânî hazretlerinin evinde yattığı *Mevlid*’de bildiriliyor. İşte o Ümmü Hânî Peygamber Efendimiz’in akrabası bir hatun idi. Ona böyle tavsiye ettiğine dair hadislerde rivayet var. Onun için bu da hadislerden alınma bir zikir vazifesidir. *Lâ ilâhe illallah*’ı böylece dersiniz.

Lâ ilâhe illallah sözünün çok esrarı, çok faideleri, çok hâsseleri vardır. İnsan *lâ ilâhe illallah* diye diye onları tadar, onları müşahede eder, onlarla zaman içinde karşılaşır ve aşk ile ihlas

ile *lâ ilâhe illallah* diyen mutlaka cennete girer.

O bakımdan bu *lâ ilâhe illallah*'ı da bu ciddiyetle, bu ümitle, bu muhabbetle, ihlasla çekersiniz. Yani "Allah var, şerîki, nazîri yok; ben O'nun varlığını, birliğini iyice anladım." diye *lâ ilâhe illallah* ondan başka ilah olmadığını ifade eden kelime-i tevhid.

Sonra 1000 defa *Allah Allah Allah...* diye lafza-i celâli çekersiniz. Durumu müsait olanlar beş bine kadar çekmeli.

Bu her 100 defasında da *ilâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî* demeli. "Yâ Rabbi maksudum sensin, ben senin rızanı istemekteyim, rızanın peşindeyim, sen razı olasın diye gayret etmekteyim, senin rızanı elde etmek için amel etmekteyim" demiş oluyor insan.

Zaten bizim ana fikrimiz budur yani Allah'ın rızasını kazanmak... Hepimizin gayesi, sizlerin ve bizlerin, bütün müslümanların gayesi budur. İnsan bunu böyle tekrar tekrar kendisine söyledikçe hatırlamış olur. Onun için zikir esnasında da söylemek lazım. Çünkü ibadetlerin

içinde de, Allah korusun, şeytan insana musallat olup insanı şaşkırtmak ister, zikir yaparken de günaha sokmak ister, Allah'ın yolunda çalışırken de Allah'ın sevmediği durumlara düşürmek ister.

c. İbadetlerin Tehlikesi: Kibir

Bu tehlikelerden birisi insanın yaptığı ibadetine mağrur olmasıdır, yani ibadetinden dolayı övünç duymasındır, kendisinde bir şey sezmesidir; "Ben ibadet yapıyorum ya, kim bilir ne kadar çok sevaplar kazandım ya, üstün bir insanım, öteki isyan edenler gibi değilim." filan gibi; "Belki Allah bana evliyalık verecek. Belki uçacağım, belki gözümü kapattığım zaman başkasının kalbinden geçeneri okuyacağım veyahut şöyle böyle..." gibi şeyleri kendisine böyle düşünmesidir.

Bunları düşünebilir, çok kimseler düşünüyorlar ve ufacık bir şey gördükleri zaman da çok büyük bir heyecana kapılıyorlar, ve bunu çok büyük bir şey sanıyorlar. Halbuki çok büyük bir şey değildir. İnsanın imtihanı son nefesi verinceye kadar devam eder. En son nefesteki son durum çok önemlidir. O zaman güzel bir hal ile insan âhirete göçerse kurtulmuş demektir.

Ama bu dünyadayken bazı ibadetleri yapıp yapıp yapıp... da en son zamanda sapıtırsa, tabii o zaman zararını görür.

O bakımdan mühim olan işin sonudur, insanın âkibetinin hayrolmasıdır. O bakımdan evliya-ullah, büyük insanlar, insanlara böyle "âkibetin hayır olsun" diye dua ederlermiş. Yani "İşin sonu hayır olsun, sonu kötü bitmesin, tatlı bitsin, Allah'ın rızasına uygun bitsin." diye söylerlermiş.

O bakımdan insanın hiç kibire ve gurura düşmemesi lazım. Gözüne bazı nurlar görünebilir, olabilir. Gözünün önüne birden birisinin hayali gelebilir.

"Falanca büyük zâtın hayalini gördüm hocam."

E gör, ne yapalım?

Pekala, Allah mübarek etsin. Allah onlarla beraber eylesin ama bu bir şey değil ki! Yani çok mühim bir şey değil.

Asıl mühim olan Allahu Teâlâ hazretlerinin sevdiği işleri yapmak ve bu sevdiği çizgide olmayı koruyabilmek, hiçbir zaman o çizginin dı-

şına taşmamak, daima, daima edep üzere ol-
maktır. Bu devamlılık Allah'ın en sevdiği şey-
dir.

*Ehabbü'l-a'mâli 'ilellâhi edvemuhâ ve in
kalle.*² Yani, "Yapılan ibadetleri, taatlerin Al-
lah indinde en sevgilisi, en güzeli devamlı ola-
nıdır."

Onun için kul sapasağlam olmalı ve devamlı ol-
malı. Asla gevşememeli, değişmemeli, şımar-
mamalı ve gördüğü tecellilerden kendisine ki-
bir, gurur, ücub, kendini beğenmişlik veya
kendinde bir varlık, benlik hissetmek veya
kendisini çok yüksekte sanmak gibi bir takım
duygulara düşmemesi lazım.

O bakımdan *ilâhî ente maksûdî ve rıdâke mat-
lûbî* demek, bizim tarikatımızda bayağı mühim
bir iştir. Abdulhâlik-i Gücdüvânî Efendimiz
bunu tarikatın prensipleri arasında bir prensip
olarak koymuştur ki derviş iki de bir de bunu
hatırlasın. "Yâ Rabbi! Benim keşif ve keramet
veya şu veya bu gibi bir şeyle bir ilgim yok.

Ben sadece senin rızanı düşünüyorum." demiş oluyor.

Sonra 100 defa da salât ü selâm getirirsiniz. Salavat getirmenin çok sevabı vardır, çok faydaları vardır, kitaplarda yazılmıştır. Mesela *Tenbihü'l-Gafilîn* gibi vaaz yollu böyle bu gibi konuları anlatan, İmam Gazzâli'nin *İhyâ-i ulûm*'u gibi güzel kitapları okursanız oralarda bu salavât-ı şerîfe getirmenin ne kadar tatlı ve sevaplı olduğunu insan görür ve artık dilinden salât ü selâmı düşürmemek ister. Ama hiç olmazsa, o kadar çok yapamasa bile hiç olmazsa günde 100 defa yapmak mutadî olmalı, âdeti olmalı, hiç bunu gevşetmemeli.

Sonra 100 defa da *Kulhüvallahu ehad* sûresini okursunuz.

Böylece ders almak isteyen kardeşlerimize beş zikri söylemiş oluyorum.

100 *estağfirullah*,

100 *lâ ilâhe illallah*,

1000 veya 5000'e kadar Allah,

100 defa *salavât-ı şerîfe*,

100 defa *kulhüvallahu ehad* demek.

Bir de zikir ben telkin edeyim onlara, herkes dinlesin.

Lâ ilâhe illallah...

Lâ ilâhe illallah...

Lâ ilâhe illallah...

Buyrun beraberce duyulur bir sesle siz de söyleyin Allah şahit olsun. Buyrun;

Lâ ilâhe illallah...

Lâ ilâhe illallah...

Lâ ilâhe illallah...

Allah, Allah...

Allah, Allah...

Allah, Allah...

Şimdi ağzınızı kapatın, gözlerinizi de yumun. İçiniz Allah desin, sessiz...

Allah mübarek etsin.

İşte böyle sessizce insanın içinin, yani kalbinin Allah demesi, en kıymetli zikirdir. Bu zikri de yapın ve bunu bir sayıyla tahdit de etmeyeyim ben. Yapabileceğiniz kadar yapın.

Ne kadar çok yaparsanız o kadar yapın. Yolda yürürken kalbiniz Allah desin, mutfaktayken kalbiniz Allah desin, otururken Allah desin, yataırken Allah desin, aklınız başınızdayken, kalbiniz daima boş vakit geçirmesin; Allah Allah diye Cenâb-ı Hakk'ın zikriyle meşgul olsun.

Böylece bir anda nice nice milyonlarla sevap kazanmaya devam eder insan. Her anı ibadet olarak pek çok hayırlara nail olur.

Demek ki şu beş çeşit zikri yapacak. *Estağfirullah, lâ ilâhe illallah, Allah, salavât-ı şerîfe, Kulhüvallahu ehad.* Onun dışında da günü boyunca yapabildiği kadar *Allah Allah* diyecek ama mümkünse diliyle dudağıyla değil de, ağzı dili oynamadan, içi *Allah Allah* diyerek yapacak.

Buna zikr-i kalbî diyoruz.

Tabii dervişin zikir tavsiyesi en başta gelir. Çünkü zikrin çok büyük sevabı vardır. Büyük sevap, kolay, kısa zamanda kazansın diye dervişe zikir tavsiye ediliyor ama dervişin vazifesi sadece zikir değildir.

Dervişin vazifeleri üç noktada toplanabilir: Bir, çeşitli sevaplı ibadetleri yapmak; iki,

her çeşit günahahtan titizlikle kaçınmak; üç, ahlakını güzelleştirip kamil, olgun, tam bir müslüman olmak.

Derviş, çeşitli, sevaplı ibadetleri yapacak, her türlü günahahtan kaçınacak, ahlakını güzelleştirip kamil bir insan olacak.

Çeşitli, sevaplı ibadetler nelerdir?

Namazlardan, farzlardan sonra sevaplı olan ibadetler, sabah namazından sonra oturup Kur'an'la, zikirle meşgul olup güneşin doğmasından yarım saat geçinceye kadar meşguliyetini devam ettirip işrak namazı kılmaktır.

İşrak namazını böyle kılan bir kimse hakkında çok hadîs-i şerîfler var, çok müjdeler var. Bazısını sayayım;

Birincisi, “O gün bir hac ve umre yapmış kadar sevap kazanır.”

İkincisi, “İsmail *aleyhisselam*'ın soyundan asaletli, kıymetli esirleri düşmanın elinden fidyeyi necat verip kurtarmış, azat etmiş kadar sevap kazanır.”

Üçüncüsü, “Ufukları, gözün alabildiği kadar uzak yerleri dolaşarak çalışsa çabalasa ticaret

yapsa, elde edeceği rızıktan daha fazla rızık kazanır, rızkı çok bol olur.”

Dördüncüsü, “O gün ölürse imanla ölmesine sebep olur.”

Onun için işrak namazını çok kârlı bir namaz olarak görüyoruz. Peygamber Efendimiz âdetiydi, böyle yapardı. Evliyaullah büyüklerimiz de böyle yapmışlar. Siz de bunun misalini sabahları burada da görebilirsiniz.

Sabahları göreceksiniz; sabah namazından sonra oturacağız, Yasinler okunacak, sağ olursak inşallah. Ve böylece zikirlerimizi yapacağız burada.

Hanımlar da böyle sabah namazından sonra yaparlarsa bu sevapları alırlar.

Sonra, sabahla öğlenin arası geniştir. Mesela altıyı çeyrek geçe güneş doğuyorsa, biri çeyrek geçe öğlen oluyorsa yedi saat var demektir. Bu yedi saat zamanın arasında, orta yerlerde, şöyle 9’da, 10’da, 11’de, öğlene bir saat kalıncaya kadar bir duha namazı kılardı Peygamber Efendimiz. Bazen dört kılardı, bazen sekiz, bazen 12... Hepsi hakkında hadîs-i şerîfler var.

Bu namaz da insana çok sevap kazandırır. Der-
viş olarak siz de duha namazını, bir arada dört
rekât olarak kılın.

Sonra, akşam namazının sünnetinin arkasından
Peygamber Efendimiz yine namaz kılardı. İki
rekât, dört rekât, altı rekât, 12 rekâta kadar
rivayetler var.

Siz hiç olmazsa iki rekât olarak bu namazı kıl-
lın. Bu namaza "evvâbin namazı" derler.
Evvâbin namazı sevabı hakkında da, iki rivayet
var benim okuduğum.

Bir rivayette Peygamber Efendimiz diyor ki;
"Bu evvâbin namazını kim kılarsa günahları de-
nizlerin köpüğü kadar çok olsa affına sebep
olur."

Bir rivayette de Peygamber Efendimiz *sallal-
lahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

"Kim bu evvâbin namazını kılarsa 70 yıllık gü-
nahı affolur."

Demek ki bir ömür boyu işlenmiş hatalar...
Hani 10-12 yaşından sonra namaz emrediliyor.
Demek ki 80 yıl yaşayan bir insanın bütün öm-
ründeki günahlar affolacak bu namazı kılarsa.

Onun için evvâbin namazı da bizim kitaplarımızda dervişlere tavsiye edilen bir namazdır.

Evvâbin namazını da kılın.

Gece yatma zamanı gelince... Mesela 10'da yatıyoruz, 11'de, 12'de yatıyoruz. Taze abdest alacaksınız, dört rekât namaz kılıp sonra abdestli olarak yatacaksınız.

Abdestli olarak yatan, uyuyan bir kimsenin hakkında okuduğum hadîs-i şerîfler şunlar:

"Gökten melekler onun vücudunu nur olarak görürler. Gökten inerler, bu abdestli uyuyan mü'minin etrafında izdihamlı bir şekilde melekler yığılırlar. Hûrî kızları gelir. Gecesi mübarek bir gece olur."

"Ölürse, böyle abdestli yatan bir kimsenin imanla göçmesine sebep olur." Bu da hadîs-i şerîfte var.

Bir başka hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz; "Abdestli yattığı için iç çamaşırıyla vücudu arasında bir melek bulunur ve şöyle dua eder: 'Yâ Rabbi! Bu kulun abdestli olarak yattı, geliyor, uyuyor. Sen bunu mağfiret eyle!' diye sabaha kadar dua eder." diyor.

Bir başka rivayette:

"Sabaha kadar ibadet etmiş gibi sevap kazanır..."

Onun için, geceleyin böyle yatmak da bu hadîs-i şerîflerden anlaşıldığı üzere çok sevaplıdır.

Abdest alıp dört rekât namaz kılıp abdestli yatmaya dikkat edin.

Bir de geceleyin uykuyu bölüp, kalkıp abdest alıp gece namazı, teheccüt namazı kılmak vardır. Ama imsak kesilinceye kadar ki zamanda yapacak, ondan sonra olmaz. Çünkü sabahın vakti giriyor. Böyle uykusunu bölüp de kalkıp kılınan bu namaz da, Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor;

Hayrun mine'd-dünyâ ve mâ fîhâ. "Dünyadan ve dünyanın içindeki her şeyden daha hayırlıdır."

Demek ki bir hatun kişi evinde otursa, şu bizim tavsiye ettiğimiz dervişlik derslerini yapsa, şu bizim söylediğimiz namazları kılsa cenneti kazanacak...

Yani, akşam namazının arkasından evvâbin namazını kılınca denizlerin köpüğü kadar günahı olsa silinecek. Gece yatarken abdest alıp uyusa bütün gece ibadet etmiş gibi gecesi mâmur olacak. Gece teheccüde kalkıp dua edince duası makbul olacak, ölürse imanla göçecek, Allah hayırlara erdirecek. Dünyadan ve dünyanın içindeki her şeyden daha hayırlı şeylere sahip olacak. Sabah namazından sonra oturup çalışıp evradı, duaları, Kur'ân-ı Kerîm'i, ilmi, irfanı okuyup da işrak namazı kılsa o gün bir hac umre yapmış gibi sevap kazanacak. Her gün bir hac ve umre! Hem de "kabul olmuş" diyor Efendimiz; *Hâccetin ve umretin tâmmetin tâmmetin tâmmeh.*

O halde ev hanımlarına müjde! Uludağ'da, şu otelde çok büyük bir müjde! Yani bu beş tavsiyeyi, bu beş namazı kılsa insan, demek ki her gün bir hac ve umre, günahlarının affı, gecelerin sabaha kadar ibadet etmiş gibi olacak. İşrak namazını kıldığı için gündüz olursa imanla göçecek. Akşam abdestli yattığı için gece ölürse imanla göçecek.

E dervişlik çok güzel bir şey!

Bunu unutmayın, bu namazları kılın.

Ayrıca oruçlar vardır.

Geçen gün bir eski dervişimizi gördüm. Şişmandı, baktım süzölmüş, zayıflamış, hafiflemiş, yani rahatlamış. Demek ki çok sıkı bir dikkatli rejim uygulamış ki kendisini böyle fazla yüklerden kurtarmış.

Eh bu da oruç tutarak kendiliğinden olabilir. İsrâf tarzında olmadan yiyerek de hallolabilir tabii. O bakımdan bazı günler oruç tutmak da büyüklerimiz tarafından bize hadîs-i şerîflerden alınarak tavsiye edilmiştir.

Pazartesi - perşembe oruçları... Peygamber Efendimiz pazartesi - perşembe oruç tutardı. Neden tuttuğunu da şöyle bildiriyor:

"Kulların işlediği ameller pazartesi - perşembe günleri Allahu Teâlâ hazretlerinin huzuruna arz olunur."

Allah hepsini biliyor ama pazartesi - perşembe günleri "Yâ Rabbi! Kulların bunları işlediler." diye arz olunur.

“Ben de amellerim Allah’ın dergahına arz olunduğu bu günlerde, Allah’ın sevdiği bir durum olan oruçlu olmayı seviyorum, severim. Onun için oruç tutarım.” buyurmuş.

Efendimiz seviyorsa biz de severiz. Efendimiz tavsiye etmiřse biz de tavsiyeye uyarız.

O halde pazartesi - perşembe mümkünse oruç tutmaya gayret edin.

Ama hayret edecek birşey vardır. Ben hadîs-i şerîfte ilk okuduğum zaman okuyunca hayret ettim. Hanımlar nafile oruçlarını evli iseler; "Efendi, ben yarın oruç tutmak istiyorum msaaden var mı?" diye beylerine soracaklar. "Msade olmadan oruç tutarlarsa sevap alamazlar." diye buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Bu da hatırınızda olsun.

Demek ki dinimiz, evlilikteki karşılıklı hukuka ne kadar riayet ediyor! Ne kadar büyük ehemmiyet veriyor!

Zaten bu noktada ben biraz sözü, hazır buraya gelmişken, bir dertleşme tarzında, size de

beni böyle çağırıp karşınızda sorular sormak için isteyince fırsat bulmuş oluyorum.

Ben hoca olarak çeşitli insanların dertlerini gelip anlattıkları bir kimseyim.

Tabii kimsenin haliyle ilgilenmek başkasına gerekmez ama bize niçin söylüyorlar?

Yani dinî bakımdan meselelerini anlamak için soruyorlar, biz de tabii vazifemiz olarak dinliyoruz.

Umumiyetle ailede problem oluyor. Yani karı ile koca arasında evlilik hayatında problemler oluyor ve bu problemlerden iki taraf da çok sıkıntılar çekiyorlar.

d. Dinimiz Karıya da Kocaya da Haklar Vermiştir.

Dinimiz kadınlara da bazı haklar vermiş; "Bak, kadınların bu haklarına riayet edin!" diye erkeklere nasihat etmiş. Erkeklerle de bazı haklar vermiş; "Bak, erkeklerin bu haklarına riayet edin!" diye kadınlara nasihat etmiş.

Yani dinimiz bir tarafa yüklenmemiştir, bir tarafa yükleyip de öbür tarafı iltimas geçmemiştir. Adaletlidir, Allahu Teâlâ hazretlerinin her hükmü hikmetlidir, yerli yerindedir.

Esas itibariyle emir ve komutayı Allah kocaya vermiş. Yani koca izin vermezse hanım çarşıya, pazara, dışarıya, komşuya gidemez ve eve başkasını alamaz. Hani filanca komşu geldi, efendisine soracak, "al" derse [alacak]. Bu gibi şeyler müsaadeyle olacak, müsaadesiz olmuyor. Efendisinin malından, vesairesinden onun izni olmadan harcayamaz. Evini, malını, haysiyetini, onurunu her şeyini korumakla vazifeli. İtaat etmekle vazifeli, ana noktada sözünü dinlemekle vazifeli.

Erkek de hanımın giyim, yeme, barınma ihtiyaçlarını sağlamakla sorumlu, yükümlü ve mecbur.

Onun için dinimizde o kadar enteresan ki doğan çocuğun bile nafakası erkeğin üzerinde olduğundan, annesi; "Ben bunu emzirmiyorum." derse erkek zorlayamıyor. Yani kocası; "Sen bunu doyuracaksın, çocuğun değil mi, işte emzir!" diyemiyor. Çünkü yükü dinimiz erkek üzerine yüklemiş; "Sen git, çalış çabala, bunlara nafakasını sağla." diye emretmiş. Zulmetmeyi emretmiş, eğitimi emretmiş. Yani "Bunları cehennemden korumak senin vazifendir. Aman bunların cehenneme düşmemesine

dikkat et! Bunları günahlardan koru!" diye vazife vermiş.

O halde hanımın ve çocukların terbiyesi erkeğin omzunda büyük bir vazife, vebal oluyor. Ve çocuklar yarın bilhassa babadan, anne ve babadan ama bilhasasa babadan davacı olabiliyorlar; "Yâ Rabbi! Annemiz, babamız, özellikle babamız bize İslâmî bakımdan gerekli terbiyeleri vermedi, iyi yetiştirmede. Ondan davacıyız." diyebiliyorlar, diyebilecekler.

O bakımdan kadın kocasına mutî olacak ve anlayış içinde evliliği beraber sürdürecekler.

Yani [kadın] böyle itaat halinde olursa, namazını kılar, orucunu tutar, zekatını verir, haysiyetini, namusunu güzel korur, kocasına da itaat ederse, cennetin hangi kapısından isterse orası oradan cennete gireceğini Peygamber Efendimiz bildiriyor kadına. Demek ki çok kolay!

Demin de bu namaz münasebetiyle söylediğim, sevaplı namazlarla gördünüz, evde dururken insanın cenneti kazanması, firdevs-i âlâya girmesi kolay olacak fırsatlar var elinde. Pa-

zartesi - perşembe oruçlarını tutacak ama nafile oruçları tutarken beyiyle de danışacak, istişare edecek, iznini alacak.

Başka ne oruçları var?

Arabî ayların 13 - 14 - 15 'ine *eyyâm-ı biyz* derler. Yani mehtaplı gecelerin gündüzleridir, o zaman oruç tutmak vardır. Peygamber Efendimiz bu günlerde hep oruçlu imiş. Öyle okudum kitaplarda.

O bakımdan bizim de sizin de mümkünse *eyyâm-ı biyz* oruçlarını tutmaya çalışmamız lazım.

Bu gün artık şevval ayı bitti. Geçtiğimiz ay Şevval idi. Dün şevvalin 30'uydu, perşembe. Bugün cuma. Şevvalden sonra zilkade ayı geldi. Bundan sonrada zilhicce ayı gelecek. Zilhicce de hac var, malum. Zilkade ayına girdik şimdi. Tabii iki hafta sonra işte bu *eyyâm-ı biyz* gelecek. Yani 13 - 14 - 15'i dolunayın çıktığı geceler, onların gündüzlerinde oruç tutmak.

İşte böyle zilhiccede on gün oruç tutmak vardır. Zihliccenin ilk on günü, aşr-ı zilhicce der-

ler ki hacıların hacca gittikleri, Mina'da Arafat'ta, Müzdelife'de oldukları zamanlardır. O günlerde oruç da sevaplı. Muharem'de, re-
cepte, şabanda oruçlar var. Böyle oruçları tutabilirsiniz.

Yalnız burada tabii şahıslara göre durum değişiyor. Mesela bir hanımefendi olur. Şişmandır, vücudu müsaittir bu oruçları tutar. Bir başka hanımefendi olur, üç çocuğu birden peşpeşe doğmuştur. Onlara bakacağım derken yıpranmıştır. Her çocuk doğarken dişleri çürüyor insanın, bilmem çeşitli sıkıntıları olabiliyor. Aneler çok hakları geçiyor, çok fedakar varlıklar.

E tabii zayıf olur. Çocuğunu doyurması lazım, bakması lazım, hizmetler lazım. Zayıf olduğu zaman da kendi vücuduna bakıp çocuklarını yetiştirmeye çalışması önemli oluyor. O zaman da o sevap oluyor. Çocuğunu emzirmesi büyük bir sevap oluyor, yetiştirmesi sevap oluyor, hizmetine koşması büyük sevap oluyor... Yani zayıf bir hatun ise, benim rahmetli annem mesela zayıf bir hatundu. Çünkü biz yedi kardeştik. Herbirimizi yetiştirirken tabii ondan bir parça biz götürmüşüz. Çok zayıf nahifti. Tabii

o zaman onun kendisine bakması daha önemli olabilir.

İslâm'da emirler yerine göredir.

Demek ki bunları nerden açtık?

Bunlar sevaptır diye çeşitli namazları anlattık, zikirleri anlattık, oruçları anlattık...

Sonra kadın başka nelerden sevap kazanabilir?

En çok sevap kazanacağı şey ilimdir. İlim öğrenmek, okumak, dini bilgisini arttırmaktır. Bunun sevabı çok fazladır.

Benim rahmetli annemin adı Şadiye idi. Şadiye Hatun.

Allah cümle geçmişlerimizle beraber ona da rahmet eylesin.

Küçükken benim sevdiğim bir şey yapardı evde. Hepimiz toplandık mı akşam, *Mecmau'l-Âdâb* diye bir kitabı açar, okurdu. Onun için bu kitabı ben çok seviyorum; belki annemden bir hatıra olduğundan, belki de bu kitabın kendisi güzel olduğundan.

Bu kitabın ismini notunuza yazın: *Mecmau'l-Âdâb...*

Eski zaman müftülerinden, Osmanlılardan, Çarşamba müftüsü bir mübarek yazmış. Bu mübarek, bütün âdâbı bu kitabında toplamış. Mesela misafir ağırlamanın âdâbı, sofraya yemek çıkarmanın âdâbı, çocuğun annesine babasına karşı âdâbı, kocanın karısına karşı takınması gereken âdâbı, oruç tutmanın âdâbı, namaz kılmanın âdâbı, vesaire. Hep âdâbı, böyle edepleri toplamış. Çok güzel bir kitap! Yani Âdâb-ı muaşeret kitabı gibi.

Rahmetli annemiz bizi oturturdu, onları okurdu bize. Biz de böylece İslâm âdâbı neymiş onu duymuş olurduk annemizden: Demek ki sağ elle yemek yenilecekmiş, demek ki tabağının önünden yenilecekmiş, demek ki başkasının eline bakılmayacakmış, demek ki çok çiğnenecekmiş, demek ki besmeleyle başlanacakmış, demek ki dua edilecekmiş... İşte bunları hep, böyle derli toplu öğrenirdik.

Bu kitabı siz de bakın, inceleyin, okuyun. Tabii başka kitapları da okuyun. Hem kendiniz öğrenin hem başkasına öğretin. Öğrenmekte bir sevabınız var, öğretmekte de pek çok sevabınız var. Çünkü öğrettiğiniz kimse onu yaptıkça size sevap gelecek. Birisine "sağ elinle ye" diye

öğretseniz, o da ondan sonra hep sağ eliyle yese, o hep sağ eliyle yedikçe size sevap var.

Ben onun için şaka yapıyorum. Birisini sol elle yerken gördüm mü... Çünkü modern hayatta öyle. Çatalı sol eline alıyor, kaşığı sağ eline alıyor. Peçeteyi koyuyor filan. Herkes böyle alışmış. Batı'nın âdâbı böyle. Sağ eliyle kesiyor, sol eliyle alıyor, yiyor. Ama Peygamber Efendimiz "sağ eliyle yiyin" buyurmuş. Biz değiştireceğimiz bunu, sağ elimizle yememiz lazım. Böyle yapılmıyor, sol eliyle yeniliyor.

Bakıyorum, karşımda genel müdür veya böyle itibarlı bir insan veya kalbini kırmak istemediğim sevgili bir kardeşim. Şaka yapıyorum ben, diyorum ki;

"Tamam, 5000 lira ceza."

Nedir diyorlar, hayrola?

"Sol elle yemenin cezası bu, vakfımıza ödersiniz." filan diyorum. Bir gülüşme oluyor ama o da öğrenmiş oluyor ki sol elle yemeyecek.

Takkesiz namaz kılıyor mesela; "Beş bin lira ceza" diyorum.

Anlıyor ki bir daha yanında takke bulundurması lazım. Yani şakayla da olabilir.

Hatta ben şahsen Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bir halini size nakletmek isterim. Peygamber Efendimiz, biliyorsunuz Peygamber, yani Allah'ın elçisi. Âlemlere rahmet olan, herkesin önünde hürmetle oturduğu, başını kaldırıp da yüzüne bakmaya cesaret edemediği bir büyük heybetli zât. Ama evinde şakacıymış. Peygamber Efendimiz evinde biraz tatlı latifeci, şakacı bir kimseymiş. Hadis kitapları böyle bildiriyor.

Demek ki evin tadı böyle geliyor. Onun için hafif tatlı, afedersiniz böyle laubali olmamak şeklinde, sevimli bir tatlılık içinde olmak lazım evin içinde. Bey de öyle olacak, hanım da öyle olacak. Biraz işleri böyle hafif latife yoluyla götürmek iyi oluyor. Ciddi götürdüğün zaman iki sivri şey birbirine takıldığı zaman çatışma oluyor. Yani biraz yumuşak olması gerekiyor.

Onu da bu arada söylemiş olalım.

Demek ki ilim öğreneceğiz, öğreteceğiz, çeşitli kitapları okuyacağız. Tabii Kur'an'ı öğ-

renmeliyiz, öğretmeliyiz. Hadîs-i şerîfleri öğrenmeliyiz, öğretmeliyiz ama bu arada *Mecmau'l-Âdâb*'ı da alırsınız diye söylemiş olduk.

Daha başka sevaplı neler vardır?

İşte dullara bakarsınız, yetimlere bakarsınız. Onun için biz muhtelif yerlerde kadın dernekleri kuruyoruz.

Hanımlar mesela, biz nerden görelim bir ihtiyar dul kadıncağızı?

Erkek olarak göremeyiz ama siz mahallenizde bilirsiniz ki filanca şey var. Ve sizin derneğiniz onunla ilgilenir. Bir yetimle ilgilenir. Bir kız çocuğunu aranızda para toplarsınız, çeyizini tanzim edersiniz, evlendirirsiniz. Âzâd olmuş olur, kurtulmuş olur filan.

Demek ki çeşitli hayır hizmetlerini yaparsınız. Paranız çoksa cami yaptırırsınız, çeşme yaptırırsınız, çeşitli hayırlar yaptırırsınız. Onların hizmette devam ettiği müddetçe siz vefat eterseniz, âhirete irtihal etseniz bile sevap kazanmaya devam edersiniz.

Bu da tamam.

Demek ki müslüman, tasavvufa girmiş sizin gibi bir insan, böyle sevaplı işleri yapacak. Şu söylediklerim bayağı güzel. Epeyce kârlı sevaplar oldu.

Bir de günahların her çeşidinden kaçınacaksınız. Çok kaçınmaya dikkat edeceksiniz. Umumi bazı dertlerimizi dertleşelim sizinle.

Günahlardan kaçınacağız ama, evet kaçınmaya çalışıyoruz. Hani gazinoya gitmiyoruz; sinemaya, tiyatroya gitmiyoruz; plaja gitmiyoruz filan... Fakat evimizdeki televizyonlar bize çok günah kazandırıyor. Yani bir insanın evinde televizyon varsa, televizyon çok büyük bir afet! Çok büyük bir günah üretme makinesi!

Neden?

Çünkü içinde şarkıcı da var, plaj da var, Amerika da var, gavurun kilisesi de var, katilin adam öldürmesi de var, hırsızın hırsızlığı da var, her şey var, yani her şey insanın gözünün önünde. Çocuklara kötü örnek, kötü sahneler, kötü şeyler. Onun için bu televizyondan galiba kurtulmak zorundayız, yani kurtulmadan doğru düzgün bir sevap kazanmamız mümkün

olmaz. Herhalde bir televizyonları ya satacağımız ya atacağız ya da sadece iyi video filmleri, yani İslâmi usule göre hazırlanmış video seyredeceğiz. Haberleri bile seyrederken içine bir reklam koyuyorlar ve reklamın içinde de müstehcen bazı şeyler olabiliyor.

İşte günahlardan kaçınmaya çok dikkat edeceksiniz. Gözünüz harama bakmayacak. Diliniz gıybet, dedikodu, yalan, dolan, iftira, kalp kırıcı sözler vesaire söylemeyecek. Eliniz harama uzanmayacak. Ayağınız yasak, haram yere varmayacak filan...

Tabii erkeklerde de vardır kadınlarda galiba biraz fazla, süslenme âdeti vardır. Kadının kendi evinde süslenmesi mübahtır, serbesttir de, dışarı çıkıp süslendiği zaman, dışarıda ziyaretini göstermek günahtır, süsünü göstermek günahtır, koku sürünmek günahtır. Kokusunu başkası duyduğu zaman kadına lanet gelir, yani melekler lanet ederler, Allah'ın laneti gelir.

Onun için müslüman hanımların bu gibi hususları bilmesi lazım. Hiç olmazsa dışarı çıkarken

koku sürülmemesi lazım, iyi örtünmesi lazım.
Biliyoruz şimdi bol kıyafetler çıktı.

Allah razı olsun.

Hem serbest hem de çok güzel örtüyor, yani bir yeri açılmıyor. Eskiden çarşaf vardı, şöyle ağzıyla tutuyordu. Ağzından kaçtığı zaman açılabilirdi ama şimdi böyle güzel örtünebiliyor. Güzel bunlar. Hatta bazı kardeşlerimiz şöyle örterek sadece gözlerini bırakıyorlar ki peçeye yakın bir örtünme oluyor.

Pekala. Güzel örtünme imkanları var ama mümkün olduğu kadar da yine asıl tesettürün erkeklerin yanına hiç çıkmamak, onlara hiç görünmemek olduğunu iyi bilin. Yani tesettür sadece giyim demek değil, bir de onların olduğu yerde olmamak demektir.

Hizmetçi. Aişe validemiz anlatıyor;

"Biz Medine'ye vardığımız zaman babam Ebâ Bekir *radıyallahu anh* hastalandı, avluda baygın yattı kaldı, azadlı kölemiz Bilal-i Habeşî hastalandı, baygın yattı kaldı, falanca yattı kaldı. Biz o zaman henüz tesettürle emrolunmamıştık. Ben avluya çıktım, babamın yanına gittim, kulak verdim ki sayıklıyor. Öbürünün

yanına gittim, kulak verdim ki sayıklıyor." diyor.

Tabii avluya çıkarken mutlaka örtülüydü ama anlayın ki dışarı bile çıkmamak ve görülmemek daha esaslı.

Eskiden biliyorsunuz, kasabalarda çarşıdan pazardan kadınlar geçmezdi, arka sokaktan dolaşırlardı. Şimdi çarşıya çıkılıyor, pazara çıkılıyor, alışveriş yapılıyor, gülünüyor, şaka yapılıyor filan... Ondan sonra da çeşitli günahlar hasıl oluyor. Tabii bunlar doğru olmuyor.

Demek ki günahların her çeşidinden kaçınacağız. Özellikle haram lokmadan kaçınacağız ve çoluk çocuğumuza da yedirmemeye dikkat edeceğiz.

Üçüncü kalem, yani ahlakımızı düzelterip çok kamil, olgun bir insan olmak... Bu da çok önemli. Güzel huyları alacağız, kötü huyları atacağız.

Güzel huylar nelerdir, kötü huylar nelerdir?

Hocamızın *Tasavvufi Ahlak* kitabı var, oradan okuyabilirsiniz. Ayrıca daha geniş bir şekilde,

güzel bir şekilde İmam Gazzâlî'nin *Ihyâi ulûm*'unda vardır. Onu baştan sona, böyle geniş olarak dikkatli okursanız, güzel huyları güzelce öğrenirsiniz. Kötü huyları da öğrenirsiniz, onları bırakırsınız.

Bir de bu hususta, kolay bir öğrenim vasıtası olarak, büyüklerin hayatlarını okumak lazım. Biz onun için *Kadın Aile* dergimizin yayınları arasına sahabe hanımların hayatlarını tablolar halinde yazan kitapları neşrettik. Onları okursanız orada büyükler nasıl yaşamışlar, numuneler vardır. Böylece bunu güzelce öğrenmiş olursunuz.

Şimdi her biriniz bir *Fâtiha*, üç *Kulhuvallah* okuyun. Ben duanızı yapayım, sonra da şu gelen soruları cevaplandırayım.

Sübhâne rabbiye'l-'aliyyi'l-a'lel vehhâb...

Bismillâhirrahmânirrahîm

*Innellezine yubayi'ûnke innemâ yubâyi'ûnel-
lah yedullahi fevka eydihim fe-men nekese fe-
innemâ yenkisu alâ nefsih ve men evfâ bi-mâ
âhede aleyhullahe fe-seyu'tîhi ecran 'azîmâ.*

Sadekallahu'l-azîm

Şimdi bu, bu tarikata girmek, bir söz vermedir. Allah'a söz vermek demektir, bize söz vermek demektir. Bağlanmak önemli, ciddi birşeydir. Allah ahdinden dolayı insana sevap da verir uymadığı zaman hesap da sorar. Onun için ahdi-nize sadık olun. Nefse, şeytana uymayın. Bu söylediğimiz nasihatleri güzelce tutarak iyi bir müslüman olmaya gayret edin.

Allahu Teâlâ hazretleri yolunuzu, manevî yolculuğunuzu, seyr-i sülûkunuzu hayırlı eylesin. İstikametten, şeriatten ayırmasın. Nefse, şeytana uydurmasın. Tarikatin güzel âdâbını öğrenmek nasip etsin. Ahlakınızı güzelleştirmek, kamil bir müslüman olmak nasip etsin. Huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmayı nasip eylesin.

SORU CEVAP

Soru: “İslâm’da haremlik selamlık yoktur sonradan olma.” demiş birileri.

Cevap: Yalandır, yanlıştır. Çünkü Peygamber Efendimiz Hazreti Fâtımatü’z-Zehrâ’nın evine giderken yanında sahabeden birileri vardı, dedi ki; “Yâ Fâtımâ! Yanımda sahabeden birileri var. Örtünün öbür tarafına geç.” dedi. Yani kendisi gelen misafirlerin yanındayken, kendi kızının yanına girerken bile “perdenin öbür tarafına geç” diye söyledi. İslâm’da selamlık, haremlik vardır. Bunu söyleyenler yani yoktur diyenler ya cahil ya da kasıtlı.

Soru: *Çalışan bir bayan zorunluysa başını açabilir mi?*

Cevap: Açamaz, baş açmaya müsaade yoktur. Çünkü Allah “kapatın” dedikten sonra birisi açın diyemez. Öyle bir şey yoktur. Mümkünse başı kapalı bir yerde çalışacak. İlle orada açtırmak istiyorlarsa açmayacak.

Soru: *Zikirleri bazen aksatıyorum. Sonradan telafi edilebilir mi?*

Cevap: Hayır. Zikrin zamanı geçti mi vebali kalır, telafisi olmaz. Onun için mutlaka her

gün zikirleri yapmak lazım, aksatmamak lazım.

Soru: *Nefsi terbiye konusunda nefsi cezalandırma yolları nelerdir?*

Cevap: Bu nefsi cezalandırmak oluyor bazen. Hani mesela teheccüd namazına kalkamadı. Her gece kalkıyordu, o gece teheccüt namazına kalkamadı. "Sen madem uykuyu sevdin, teheccüt namazına bu gece kalkamadın, ben de sana yarın oruç tutturacağım. Haydi bakalım, çek cezayı da, aç kal da..." diye, mesela böyle bir şey olabiliyor. Bu nefsi bir cezalandırma şeklidir. Bundan başka, yani bir başka ibadeti yapmak. Bir günahın arkasından bir sevaplı işi yapmak, bir hayırlı ibadeti yapmak, onu silecek telafi ettirecek bir şey yapmak olabilir. Bunun dışında nefsimizi ıslah etmek önemlidir, cezalandırmak önemli değildir. Hele böyle işkence tarzında başka cezaları yoktur. İslâm'da nefsi cezalandırmak diye ibadet yapmak, hayır yapmak, başka şeylerle mükellef etmekten başka bir eza cefa şekli yoktur, işkence şekli yoktur. Sadece onları yapabilir.

Allah hepinizden razı olsun. İlminiz, irfanınız, feyziniz, sevabınız, ecriniz çok olsun. Allah hem dünyada hem âhirette sevdiklerinizle beraber, evlatlarınızla, yakınlarınızla beraber mesut ve bahtiyar eylesin cümlelerinizi.

Esselamü aleyküm ve rahmetullah...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
2 Zilka'de 1413 / 23.04.1993
Uludağ/ Bursa

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

